

Ga Lyon Đèn Vàng

Năm tôi học lớp đệ tam niên khóa 1960 – 1961 có vị giáo sư tên Nguyễn Hạnh Tâm dạy môn toán học. Vị giáo sư này người Bắc, đẹp trai, vui tính, không khe khắt với học sinh như một vài vị giáo sư khác. Phong thái của thầy hào hoa phong nhã, lúc nào cũng có nụ cười trên môi nên đám học trò chúng tôi rất có cảm tình với thầy. Sở dĩ tôi nhớ đến thầy vì trong thời gian dạy chúng tôi, thầy đã: **Một:** tổ chức cho chúng tôi leo núi chinh phục đỉnh Langbian khi sắp mãn niên học. **Hai:** có một lần thầy cho một bài toán rất khó nên trong đàm học trò, không đứa nào đạt được điểm số từ 6 trở lên. Sau khi trả lại bài và được thầy giải, thầy cho tất cả chúng tôi mỗi đứa thêm 10 điểm và được ghi vào sổ điểm. **Ba:** Một hôm vào đến lớp trong tay thầy cầm một bản nhạc. Thấy bảo đây là bản nhạc mới xuất bản có tên là Tiến Em do Phạm Duy phổ nhạc từ thơ của Cung Trầm Tưởng. Trong lớp đã nghe vài tiếng “thầy hát đi thầy...thầy hát đi thầy...”. Thầy cười và hình như thầy cũng đã có ý định hát cho chúng tôi nghe nên một lát sau thầy đã hát...

Lên xe tiễn em đi
Chưa bao giờ buồn thế
Trời mùa đông Paris
Suốt đời làm chia ly
Tiễn em về xứ mẹ
Anh nói bằng tiếng hôn
Không còn gì lâu hơn
Một trăm ngày xa cách
Tuyết rơi mỏng manh buồn
Ga Lyon đèn vàng
Cầm tay em muốn khóc
Nói chi cũng muộn màng
Lên xe tiễn em đi
Chưa bao giờ buồn thế
Trời mùa đông Paris
Suốt đời làm chia ly...

Bài hát khá dài vì lặp lại nhiều lần “*Lên xe tiễn em đi. Chưa bao giờ buồn thế. Trời mùa đông Paris. Suốt đời làm chi ly...*” cùng những câu nói tới một sân ga buồn có tuyết rơi lạnh giá. Tiễn em lên con tàu buổi sáng hay tiễn em lên con tàu buổi chiều thì trên sân ga những ngọn đèn vàng cũng nhạt nhòa trong màn sương hay trong làn tuyết phủ mỏng manh. Bài hát mà thầy Hạnh hát cho lũ học trò chúng tôi nghe làm cho chúng tôi, đa số rất vui vì thoát được mười lăm phút nghe giảng những bài toán khô khan. Và tôi. Dĩ nhiên tôi cũng vui. Và. Nghe bài hát đó tôi cũng thích vì trong người tôi cũng có tí ti máu văn nghệ, thích ca hát. Chẳng phải tôi đã ở trong ban văn nghệ từ năm lớp đệ thất cho đến năm đệ nhất hay sao? Thế là cuối tuần đó tôi đạp xe đạp xuống phố, đường xa ba cây số đổ dốc rồi dắt bộ lên đường Minh Mạng để ghé nhà sách Thiên Nhiên mua bản nhạc Tiễn Em mang về nhà. Tôi có cây đàn mandoline và dùng nó để đánh bài Tiễn Em, miệng lẩm nhẩm hát theo, chỉ dám hát nhỏ chứ không dám hát lớn. Vào buổi tối, trước khi học bài và làm bài, tôi xách bản Tiễn Em ra để trước mặt và hát đôi ba lần trước khi giờ vở hoặc sách để học...Thời gian sau tôi thường nghe Tiễn Em được hát ra từ đài phát thanh Đà Lạt với giọng của Hà Thanh hoặc Thái Thanh. Tôi mê hai giọng hát này từ đó. Tiễn Em là một trong số những bài hát mà tôi thích.

TIỄN EM
(CHƯA BAO GIỜ BUỒN THẾ)

PHẠM DUY soạn nhạc Ca khúc Thơ: CUNG TRẦN TƯỜNG

Lên xe tiễn em đi chưa bao giờ buồn thế Tôi
mùa đông Pa - ri suốt đời làm chi ly...

Tiễn em về số mẹ anh nói bằng tiếng hát không còn gì lâu
hơn một tiếng ngày xa tuyết rơi mỏng manh

buồn Ca - ly - an đau vắng cần tay em muốn khóc sấm chỉ cũng muộn
mỏi... Lên xe tiễn em đi chưa bao giờ buồn thế tôi

mùa đông Pa - ri suốt đời làm chi ly... Hồn
như phát này chia tay tiếc thì Em ơi khóc đi em khóc đi

SR
SINGAPORE

Bài hát Tiễn Em của nhạc sĩ Phạm Duy phổ từ thơ của Cung Trần Tường. Bài thơ này khi xuất hiện trên diễn đàn văn học Miền Nam có tựa đề “*Chưa Bao Giờ Buồn Thế*”. Tiễn Em ở câu đầu của bài thơ và Chưa Bao Giờ Buồn Thế ở câu thứ hai của bài thơ năm chữ nhẹ nhàng, trầm lắng như những hoa tuyết đang rơi rơi trên con tàu mang theo cả nỗi buồn của người trong toa “*lạnh đày*” cùng người ở lại với “*trên con đường anh đi. Lặng em buồn vương vấn...*”.

Bài thơ “Chưa Bao Giờ Buồn Thế” và bài hát “Tiễn Em” xuất hiện đã hơn

60 năm rồi. Với tôi, khi có người nhắc tới nước Pháp, nhắc tới chữ Paris hoặc một hình ảnh nào đó có liên quan đến nước Pháp, trong đầu tôi thường nghĩ đến “Ga Lyon đèn vàng” trong bài hát “Tiễn Em” và những mong có một ngày nào đó tôi sẽ được đứng trước sân ga Lyon để ngắm mưa bay hay ngắm tuyết rơi trên những con tàu đi trăm hướng...

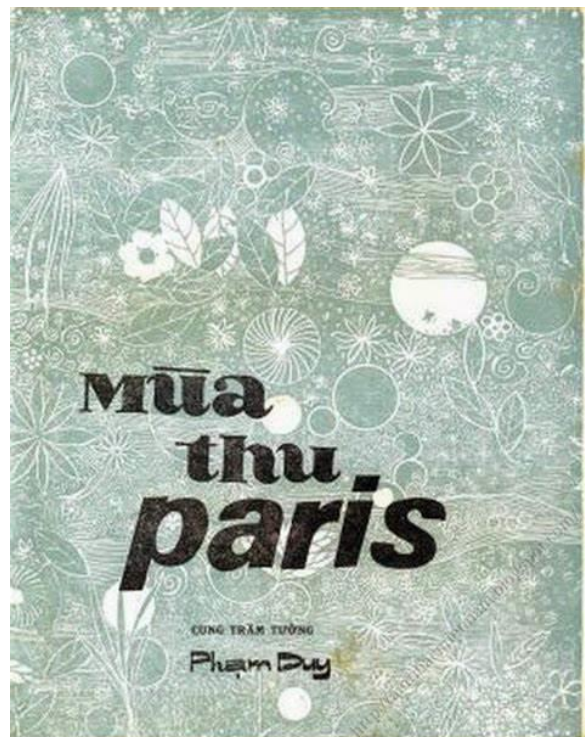
Cung Trầm Tưởng còn có một bài thơ mà cũng tôi rất thích. Đó là bài “Mùa Thu Paris” với những câu:

*Mùa thu Paris
Trời buốt ra đi
Hẹn em quán nhỏ
Rưng rưng rượu đỏ tràn ly*

*Mùa thu đêm mưa
Phố cũ hè xưa
Công trường lá đổ
Ngóng em kiên khổ phút giờ*

*Mùa thu âm thầm
Bên vườn Lục Xâm
Ngồi quen ghế đá
Không em buốt giá từ tâm...”*

Bài thơ cũng được nhạc sĩ Phạm Duy phổ thành nhạc dưới cùng một tựa đề mà vào thời đó tôi rất thích Sĩ Phú hát giọng trầm ấm truyền cảm. Qua bài thơ, Cung Trầm Tưởng có nhắc đến một nơi chốn mà vào thời đó tôi chưa thể hình dung ra được nó - đẹp - nó - lạnh - lẽo - nó - buồn - bã - nó - hắt - hiu đến cỡ nào! Và dĩ nhiên tôi ao ước có một ngày nào đó được đặt chân vào “Vườn Lục Xâm” và được ngồi

trên “ghế đá” nhìn mưa rơi hay tuyết phủ “lạnh đầy”.

Vậy mà cũng đã mười lăm năm rồi khi tôi có dịp qua Pháp. Ngoài một số địa danh và thắng cảnh nổi tiếng phải ghé thăm, tôi ghi vào bộ nhớ là đừng quên ba nơi này: Ga Lyon đèn vàng, Vườn Lục Xâm ghế đá và bãi biển Normandy với cuộc đổ bộ D Day để giải phóng nước Pháp ra khỏi tay phát xít Đức. Nhưng nếu đến Ga Lyon và Vườn Lục Xâm mà không thấy mưa rơi hay tuyết đổ thì tôi buồn lắm. Đừng cười tôi nhé! Rồi mong ước nhỏ của tôi đã thành khi đến thăm cả hai nơi tuy không phải là mùa tuyết rơi nhưng đã có mưa rơi trên cả Ga Lyon đèn vàng và Vườn Lục Xâm ghế đá...

Chúng tôi có mặt tại Paris vào những ngày cuối hè đầu thu. Tôi chọn một buổi chiều có mưa để đến nhìn “Ga Lyon Đèn Vàng” và một buổi sáng để ghé thăm “Vườn Lục Xâm Ghế Đá”. Cả hai nơi đều thoáng gió lạnh và mưa rơi khiến cho kẻ dị khách như tôi cảm thấy buồn như trong thơ của nhà thơ họ Cung.

Nhà thơ Cung Trầm Tưởng đã không còn nghe Hà Thanh, Thái Thanh và Sĩ Phú hát Tiễn Em và Mùa Thu Paris nữa. Ông vừa về với cõi thiên thu vào một ngày đầu thu tại thủ phủ của xứ Vạn Hồ Minnesota...

Đoạn viết ngắn này để nhớ đến nhà thơ mà tôi yêu thích cùng hai bài hát qua tay phù phép của nhạc sĩ Phạm Duy. Người và bài hát đi vào thiên thu...

Phong Châu

Đầu thu – 2022

